

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

ΘΕΜΑ: Σε τραγική κατάσταση το πλαίσιο κοινωνικής ένταξης προσφύγων και μεταναστών

Η προηγούμενη Κυβέρνηση, έλαβε την απόφαση να σταματήσει την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη (ΕΣΕ) που είχε θεσπίσει ο ΣΥΡΙΖΑ το 2019. Ένα κείμενο με 9 Άξονες Δράσης, οι οποίοι εξειδικεύονταν σε Μέτρα Πολιτικής και συγκεκριμένες Δράσεις σε συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση για την προώθηση της ένταξης σε τοπικό επίπεδο, προτάσσοντας την πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, προωθώντας την ένταξη στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας, αλλά και την διαπολιτισμικότητα μέσα και από τη συμμετοχή στα κοινά, χωρίς να αποκλείει κάποια ομάδα εστιάζοντας και στους μετανάστες «δεύτερης γενιάς».

Αυτό το κείμενο που αποτέλεσε το πόνημα μιας διάδρασης με τις δομές του Υπουργείου και τις Κοινότητες, αντικαταστάθηκε από την ΕΣΕ 2022. Σύμφωνα με τα όσα εξήγγειλε η αρμόδια Υφυπουργός σε αντίστοιχη παρουσίαση του κειμένου στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, υπάρχει η καταγραφή 4 «Πυλώνων» δράσης, της προ-ένταξης των αιτούντων άσυλο, της ένταξης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, της πρόληψης και προστασίας από κάθε μορφή βίας, εκμετάλλευσης και κακοποίησης και της παρακολούθησης της ενταξιακής πορείας.

Από τον σχεδιασμό αυτό όμως λείπουν βασικά στοιχεία ώστε να μπορεί να είναι ένα κείμενο στρατηγικής. Λείπει η συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των Δράσεων, λείπει δηλαδή το επίπεδο διακυβέρνησης που βρίσκεται εγγύτερα στον πολίτη, που μπορεί να διαμεσολαβήσει ανάμεσα στους πρόσφυγες και τις τοπικές κοινωνίες, και γι' αυτό αποτελεί το βασικότερο εργαλείο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ενταξιακών πολιτικών. Σε αυτό κομβικός είναι ο ρόλος των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών (ΣΕΜ) και των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ), όμως δεν έχουν δοθεί τα μέσα ούτε η κατεύθυνση για να αναπτυχθούν παρά μόνο σε λίγους Δήμους στη χώρα. Η διαπολιτισμικότητα, εξάλλου, αποτελούσε Άξονα Δράσης στην ΕΣΕ 2019, ως βασική έννοια και στρατηγική της ενταξιακής διαδικασίας, ενώ απουσιάζει από την ΕΣΕ 2022.

Έτσι, λοιπόν, ένα κείμενο που θα μπορούσε να είναι το “draft”, μια πρώτη προσέγγιση, μια αόριστη διακήρυξη προθέσεων, όταν δεν αναφέρει πουθενά τα απαραίτητα στοιχεία, όπως φορείς υλοποίησης, πηγή χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, δεν μπορεί, εκ των πραγμάτων, να είναι μια ρεαλιστική απεικόνιση Στρατηγικής της ένταξης.

Επίσης, είναι μια πολιτική ένταξης που δεν ξεκινά από την είσοδο στο σύστημα ασύλου, καταγραφής και ταυτοποίησης, αλλά από την κτήση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ενώ αρκείται στα επιδόματα και την υλική στήριξη, αφήνοντας έξω μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες, όπως είναι οι μετανάστες που ζουν και εργάζονται επί χρόνια ή και δεκαετίες στη χώρα.

Ακόμη όμως και αυτή η υλική υποστήριξη, με προεξέχον το πρόγραμμα HELIOS, που ξεκίνησε το 2019 από τον ΣΥΡΙΖΑ, έχει σοβαρά προβλήματα. Η εκροή της χρηματοδότησης δεν είναι σταθερή, ιδίως τώρα που γίνεται η μετάβαση στη νέα χρηματοδοτική περίοδο. Χιλιάδες δυνητικοί δικαιούχοι βρίσκονται σε αναμονή μηνών χωρίς καμία ενδιάμεση στήριξη, οι περισσότεροι δεν εντάσσονται ποτέ στο πλαίσιο.

Μαζί με τους εν δυνάμει ωφελούμενους σε δεινή θέση έχουν βρεθεί και οι πάνω από 500 εργαζόμενοι στους φορείς υλοποίησης που, είτε βρίσκονται επί μήνες απλήρωτοι, λόγω των δυσκολιών στην μεταφορά πιστώσεων, είτε απολύονται λόγω της μειωμένης χρηματοδότησης.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

1. Πόσοι είναι οι δικαιούχοι που έχουν υποβάλει αίτημα συμμετοχής σε προγράμματα ένταξης από την 1/1/2020 μέχρι 30/6/2023 και δεν έχουν γίνει δεκτοί μέχρι σήμερα;
2. Τι μέλλει γενέσθαι με το πρόγραμμα HELIOS που αφορά χιλιάδες δικαιούχους αναγνωρισμένους πρόσφυγες κι εκατοντάδες εργαζόμενους και η απαξίωσή του από την κυβέρνηση οδηγεί σε φαινόμενα, όπως αυτά πρόσφατα στην Πλ. Βικτωρίας, με εκατοντάδες ανθρώπους, αρκετοί εκ των οποίων ευάλωτοι, να μένουν στο δρόμο;
3. Έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση έστω για τις περιορισμένες δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη, αλλά και συνολικά για τα προγράμματα ένταξης;
4. Ποια προγράμματα υλοποίησης έχουν ενταχθεί στην πρόταση της Κυβέρνησης και πότε θα παρουσιαστούν αυτά στη Βουλή;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ψυχογιός Γεώργιος

Ακρίτα Ελένη (Έλενα)

Αποστολάκης Ευάγγελος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Θρασκιά Ουρανία

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Κοντότολη Μαρίνα

Λινού Αθηνά

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα)

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γιώργος

Πούλου Γιώτα

Χρηστίδου Ραλλία